
L'ESTUDI D'EVANGELI

Florenci Costa

Quantes vegades hem manifestat en les nostres reunions que coneixem poc l'evangeli! O millor dit, «tot» l'evangeli, ja que potser massa sovint, a la revisió de vida, fem servir sempre els mateixos textos. Els més coneguts.

És per això que hem vist la conveniència de tornar a publicar aquest Document sobre l'estudi d'evangeli, elaborat per Florenci Costa, capellà de la diòcesi de Vic, membre del Pradó i, des de fa molts anys, vinculat als moviments obrers d'Acció Catòlica.

Aquest Document conté el treball que es va fer a la II Trobada de Responsables del moviment (febrer de 1994), i que ve a continuar, completar i actualitzar el que anteriorment s'havia publicat: *Conocer el Evangelio*, de Jordi Fontbona, i *El Evangelio ilumina nuestra vida: el Juzgar de la Revisión de Vida*, de Joan Ramon Cinca, i que van ajudar a introduir el moviment en l'estudi d'evangeli (Setmana Santa, 1981).

Considerem la reflexió de Florenci Costa una molt bona aportació, que ens ajudarà a continuar introduint i consolidant l'estudi d'evangeli com a eina complementària de la revisió de vida. L'un potencia l'altra, i viceversa.

Al final, per ajudar-nos a concretar, hi afegim *una pauta que sintetitza el mètode* de l'estudi d'evangeli. Anirà bé, sens dubte, pels que comencen a fer-ne. I també anirà bé pels qui ja n'han fet força vegades, com una manera de refrescar les coses i, si cal, corregir algunes rutines.

Esperem que tot plegat ens ajudi a conèixer més i millor Jesucrist i a seguir-lo més de prop.

PER AVANÇAR EN L'ESTUDI D'EVANGELI

Fa temps que a l'ACO s'ha començat a fer estudi d'evangeli com a complement de la dinàmica de revisió de vida. Partint de la convicció que tota la vida és penetrada de la presència de Déu i que el Jesús de l'Evangeli és la clau per a descobrir-la.

Busquem a l'evangeli una persona viva, Jesucrist, que dona sentit a les nostres vides, a la nostra acció, a la nostra lluita. Anem a l'evangeli per a descobrir aquesta persona a través del que diu, del que fa, del que pensa, i així entrem en comunió amb ella, amb Jesucrist.

S'ha experimentat a l'ACO, i s'ha formulat tot un procés d'iniciació a l'estudi d'evangeli. Aquesta iniciació necessita un mètode que l'ACO fa servir fa temps i que té per objectiu, per una part, conèixer l'evangeli (o sigui, descobrir Jesucrist per unir-nos a ell) i per l'altra, viure l'evangeli (o sigui, actualitzar l'estil de vida de Jesucrist).

Per tant, ja tenim clar *el que no és* l'estudi d'evangeli:

- No és un recurs per saber més cites de la Bíblia i utilitzar-les en la revisió de vida; encara que un estudi d'evangeli constant també «evangelitza la memòria» o sigui, fa recordar amb més precisió la «lletra» de l'evangeli.

- No és un mitjà per saber més bé les actituds de Jesús per a copiar-les literalment; encara que a través d'un estudi d'evangeli seguit l'Esperit transformarà sens dubte les nostres actituds.

- No és un estudi teòric; encara que llegir alguns llibres i seguir uns cursos sobre la Bíblia ens donarà la base per anar molt més enllà en l'estudi d'evangeli i per no fer lectures excessivament ingènues o interessades.

- No és, finalment, un recurs per a justificar des de l'evangeli certes opcions o anàlisis de la realitat que, tot i essent ben legítims i necessaris, provenen de l'autonomia de la reflexió humana. L'evangeli, més aviat, ens ajudarà a discernir-les i hi donarà sentit i orientació des de la fe en Jesucrist.

QUÈ ÉS, DONCS, L'ESTUDI D'EVANGELI?

Si volem anar més a fons i donar un pas endavant, personal i comunitari, podem preguntar-nos què és l'estudi d'evangeli, no tant com a pràctica concreta sinó com a dinàmica per posar al cor de la vida cristiana la Paraula de Déu revelada, continguda en la Bíblia i culminada en la Bona Notícia o Evangeli de Jesucrist, ell mateix Paraula de Déu, Enviat del Pare, Fill de Déu fet home i Senyor de la vida i de la història.

Pensem que hi ha una llarga tradició, tan antiga com el mateix cristianisme, de lectura de l'Escriptura com a aliment de la vida cristiana. Una de les formes més tradicionals i vigents, sobretot en els monestirs, és la «Lectio Divina»: lectura directa de la Bíblia, assídua i meditativa, fonamentada en aquella dita que ens ve dels primers segles, en la qual s'expressa la complementarietat entre lectura de la Paraula de Déu i oració: «Dedica't tant a la lectura (de la Bíblia) com a la pregària: en aquesta, tu parles a Déu; en l'altra, Déu et parla».

Tota aquesta tradició ens ha arribat de diverses maneres, a través de la renovació bíblica del darrer segle, que ha tornat a posar en mans del poble l'Escriptura. A nosaltres ens ha arribat especialment a partir de les intuïcions de la JOC de Cardijn: la confrontació entre fe i vida, entre fe i acció, s'ha de fer primordialment des de l'Evangeli.

Pensem també en el testimoni del cardenal Martini, que ha creat a la seva diòcesi de Milà tot un seguit d'«Escoles de la Paraula» on milers de laics han après a assaborir l'Escriptura i a fer-ne aliment de vida.

Pensem finalment en l'experiència del pare Antoine Chevrier, fundador del Pradó, que ja en el segle XIX va ser pioner en fer i animar a fer continuats estudis d'evangeli. D'ell en som deutors molts, no sols de la paraula «estudi d'evangeli», sinó sobretot de l'estil, la dinàmica i el contingut que comporta.

En comprendrem millor el nucli essencial a partir de Filipencs 3,7-11: *«Però aquestes coses (allò que Pau vivia en la religió jueva) que per a mi eren guanys, pel Crist les he considerades pèrdues. Més encara, tot ho considero una pèrdua, comparat amb el bé suprem que és conèixer Jesucrist el meu Senyor. Per ell m'he avingut a perdre-ho tot i a considerar-ho escòria, a canvi de guanyar-lo a ell i de viure unit a ell; no tinc, doncs, una justícia pròpia, la que prové de la Llei, sinó que tinc la justícia que se'ns dóna per la fe en Crist, la que prové de Déu i es fonamenta en aquesta fe. Així conec el Crist i la força de la seva resurrecció i puc entrar en comunió amb els seus sofriments, tot i configurant-me a la seva mort, esperant d'arribar a la resurrecció d'entre els morts».*

El Jesucrist que Pau va trobar sobtadament i que va capgirar la seva vida, és el que busquem nosaltres en l'estudi d'evangeli. I l'hi cerquem com Aquell que per a nosaltres ho és tot. Ell fa que totes les altres realitats agafin un nou to i un nou sentit. Més encara, el coneixement de Jesucrist, que porta a viure units a ell, ens fa entrar en tota la seva existència de vida, mort i resurrecció. En definitiva, ens fa entrar en la comprensió íntima, convinguda i transformadora del Misteri de Crist (el «pou sense fons» que és Jesucrist com a revelador del Pare i del seu Projecte sobre la humanitat). Així ho expressa la Carta als Efesis (1,9-10): *«El Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist... ens ha fet conèixer el seu designi secret, la decisió benèvola que havia pres per executar-la en la plenitud dels temps: ha volgut unir en el Crist totes les coses... i posar-les sota la seva sobirania».*

Gairebé podríem dir que tota la Paraula de Déu, tant l'Antic com el Nou Testament, es resumeix en aquest breu text:

- Déu té un designi, un Projecte sobre la humanitat.
- Aquest Projecte, Déu l'ha anat donant a conèixer (Revelació).
- Aquest Projecte és una decisió de Déu que és bo i vol el bé de la humanitat.
- Es duu a terme en una història (un temps que va madurant fins a Jesucrist).
- Aquest Projecte es realitza efectivament en el Crist, que reconcilia totes les coses en la seva persona i les atreu com a Senyor de la història.

Així doncs, el Jesús que cerquem en l'estudi d'evangeli és certament qui viu, actua, parla, lluita en un temps i un espai determinats; és certament el Jesús senzill que anomena benaurats els senzills. Però és alhora el Jesucrist que **resumeix en la seva persona tot el Projecte de Déu**, tot allò que es va

desenvolupant en el que en diem Història de Salvació.

Tot progressant en el coneixement de Jesús i en la unió amb la seva persona, som introduïts dins aquest Projecte de Déu d'una manera cada vegada més plena, més conscient i més lúcida.

Per tant, el més senzill estudi d'evangeli ha de tenir en compte que Jesús de Natzaret és el Crist Senyor que atreu la història cap al seu terme; és el Fill estimat del Pare que ens revela la gran dignitat i la suprema herència de ser fills de Déu.

Vist tot això, podríem intentar definir l'estudi d'evangeli dient:

És l'afecció, el gust (més enllà de l'estudi intel·lectual) de treballar assíduament l'Escriptura per tal d'arribar a una més pregona experiència de coneixement de Jesucrist i de comunió amb el Misteri de la seva persona. Per aquest coneixement i comunió anem entrant existencialment en el Projecte que Déu vol realitzar en la humanitat, en la història.

QUÈ HI BUSQUEM, EN L'ESTUDI D'EVANGELI

Tenint present aquesta manera d'entendre la dinàmica de l'estudi d'evangeli, vegem ara alguns elements que convé tenir en compte per tal de donar un pas endavant en la seva comprensió i la seva pràctica.

a) Una visió global de la persona de Jesús.

Us deia que a l'estudi d'evangeli hi busquem el Jesús que viu, actua, parla i lluita. Però també el qui és la Paraula, l'Enviat, el Fill de Déu, el Senyor de la vida i de la història.

Això és molt important per no quedar-nos a mitges. Pensem que els cristians no llegim la Bíblia com una pura història, que té un principi, un desenvolupament i un final. Més aviat és a l'inrevés: des dels inicis, els creients en Jesús van rellegir l'Antic Testament a la llum de la seva fe en el Senyor ressuscitat, vencedor del pecat i de la mort.

Des d'aquesta fe en Jesucrist Senyor i des de la tensió que suposava el convenciment del seu retorn gloriós, o sigui, de l'alliberament últim i definitiu de cada persona i de tota la humanitat, van ser escrits els evangelis i les cartes apostòliques. Els seus autors rellegien l'Antic Testament de tal manera que hi descobrien l'anunci d'allò que ells havien experimentat en Jesús.

Així, tot citant el salm 16, proclama Pere, segons els Fets dels Apòstols (2,29-31): «*Germans, permeteu que us parli clarament: El patriarca David va morir i va ser enterrat, i encara avui podem veure el seu sepulcre. Però ell, que era profeta i coneixia el jurament que Déu li havia fet de posar en el seu tron un dels seus descendents, va veure per endavant la resurrecció de Crist i en va parlar, quan deia que no havia estat abandonat enmig dels mort i que el seu cos no s'havia corromput*».

Així mateix, els anomenats «pares» de l'Església dels primers segles (els primers teòlegs-pastors) trobaven en l'Antic Testament innumbrables figures i representacions de Jesucrist que enriquien les comunitats en la comprensió de la fe cristiana.

Deia, per exemple, Orígenes: *«Nosaltres, que formem l'Església, rebem Moisès amb tota raó i llegim els seus escrits pensant que ell, com a profeta a qui Déu s'ha revelat, ha explicat amb símbols, al·legories i figures els misteris futurs, que nosaltres ensenyem que s'han acomplert al seu temps»* (Contra Cels IV,2).

D'una manera semblant llegien i interpretaven el Nou Testament, des de la seva pròpia experiència eclesial, convençuts que, animats pel mateix Esperit Sant que l'havia inspirat, trobaven en ell un «sentit espiritual» que els duia a interioritzar i aprofundir la Paraula de Déu i a viure-la en el seguiment de Jesucrist.

b) L'acte de fe previ a l'estudi d'evangeli.

Podem comprendre, pel que acabo de dir, que sempre que ens posem davant d'un text, o d'una sèrie de textos de la Bíblia, els cristians ho fem des d'un acte de fe previ: creiem que les Escripures són un do, un regal de Déu; més encara, segons l'expressió agosarada d'alguns pares de l'Església, són com una segona «encarnació» d'aquell qui és la Paraula de Déu feta carn, Jesucrist. Amb això indicaven a la vegada la presència viva del Verb en elles i el que suposava d'abaixament el fet d'expressar-se en uns textos limitats a una època, unes formes de redacció, una llengua...

Nosaltres creiem que aquesta «encarnació» és també obra de l'Esperit Sant: *«En efecte, no hi ha hagut mai cap profeta que vingüés d'un voler humà; més aviat alguns homes, moguts per l'Esperit Sant, han parlat de part de Déu».* (2Pe 2,21)

El mateix Esperit que, fecundant el si de Maria, va donar al món Jesús, la Paraula de Déu (Lc 1,35). El mateix Esperit que recrea, en i per Jesús ressuscitat, la nova humanitat. El mateix Esperit que crea i anima l'Església, la comunitat dels creients.

c) Rebem l'Evangeli de l'Església i en Església.

8 Ja en l'Antic Testament, és en el si de la comunitat del poble d'Israel on

és rebuda la Paraula de Déu, i és la comunitat qui la recull i la transmet a les generacions posteriors: «*Poble d'Israel... estigues atent i mira de no oblidar mai els fets que els teus ulls han contemplat. Que durant tota la vida no se t'esborri de la memòria: fes-los conèixer als teus fills i als fills dels teus fills*» (Dt 4,9).

Igualment, és en el si de les primeres comunitats cristianes on va ressonar primer l'Evangelí de paraula i on després va fixar-se per escrit, ja fos en forma d'evangelis o de cartes apostòliques, fins a arribar al llibre de l'Apocalipsi, que clou el Nou Testament.

Cada comunitat cristiana, i l'Església en el seu conjunt, és doncs sempre fruit de l'Esperit Sant i de la Paraula, ja sigui oral, ja sigui escrita. Ella rep la Paraula, és edificada per la Paraula, és vivificada per la Paraula, és il·luminada per la Paraula, és discernida per la Paraula: «*La Paraula de Déu és viva i eficaç. És més penetrant que una espasa de dos talls, arriba a destriar l'ànima i l'esperit, les articulacions i el moll dels ossos; discerneix les intencions i els pensaments del cor*» (He 4,12).

D'aquí prové la gran cura amb què l'Església primitiva guardà i recopilà els escrits apostòlics i se'ls passava de comunitat en comunitat. I, més endavant, fixà els escrits del Nou Testament en allò que s'anomena el «cànon», o sigui, els que són reconeguts com autèntica Paraula de Déu per l'Església.

I, des del principi també, en totes les reunions de cristians ha ressonat l'Escriptura. Ella és el seu aliment, la norma i el criteri fonamental de la formulació de la fe cristiana en els «dogmes» segellats en els grans concilis de l'Església.

d) Llegim, interpretem i vivim l'Evangelí per l'Esperit Sant.

La multiplicitat de textos i de paraules de la Bíblia és unificada per Jesucrist, Paraula de Déu. La seva persona i el seu Misteri ho resumeix tot. I el qui realitza aquesta unificació és el mateix Esperit Sant, el mateix que és viu i operant en la història i en les comunitats i persones que llegim l'Escriptura, que estudiem l'Evangelí: «*¿No sabeu que sou temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres?*» (1Cor 3,16).

L'únic Esperit és qui fa descobrir progressivament, en la història, el Projecte únic de Déu sobre el món i la humanitat. I el fa descobrir com aquella pedra preciosa, aquell tresor amagat que és Jesucrist mateix. Un cop descobert Jesucrist com a punt central, com a focus de la revelació de **9**

Déu, tota la resta de la mateixa Escriptura, tota la seva multiplicitat i varietat, se'ns farà més comprensible i enriquidor.

L'únic i el mateix Esperit és qui ens farà viure l'Evangelí en la vida quotidiana, és qui ens farà descobrir les llavors d'Evangelí en la vida del món obrer, dels companys i companyes... L'únic i el mateix Esperit que, en la revisió de vida, obre progressivament la nostra intel·ligència i el nostre cor.

UN CAMÍ PER ANAR CAP A JESÚS

Tenint present tot el que he dit fins ara, mirem de concretar com donar un pas endavant, personal i comunitari, en l'estudi d'evangeli dins els nostres moviments, dins de l'ACO.

a) Del Jesús de l'Evangeli al Misteri de Jesús

Si en la iniciació i pràctica de l'estudi d'evangeli ens hem centrat sobretot en el Nou Testament i especialment en els evangelis, convé donar un pas més. Per una banda, és important entrar en el coneixement de les cartes de Pau i els altres escrits apostòlics. I cal fer-ho sense tenir por davant aquells textos que suposen una elaboració teològica més densa, tenint present que sovint són anteriors al mateix Pau. Així, per exemple, l'himne cristològic de Filipencs 2, 6-11: «*Jesucrist, que era de condició divina...*».

Per altra banda, cal entrar en el coneixement i estudi s'alguns textos-clau de l'Antic Testament. Aquí sí que és necessària una selecció ben feta, ajudats per persones expertes o per manuals d'iniciació a l'Antic Testament. És molt útil treballar aquells textos citats en el Nou Testament (vegeu com Hebreus 11 posa com a exemples de fe per als cristians una sèrie de personatges del poble d'Israel...). També podem escollir un tema major de la Bíblia (per exemple, el de l'Aliança), a través del qual copsarem molt millor la continuïtat entre l'Antic i el Nou Testament.

Aquesta ampliació del camp de visió cap als escrits de Pau, de l'evangeli de Joan i cap a temes-clau de l'Antic Testament, ens aniran donant una comprensió més pregona del Misteri de la persona de Jesucrist i del Projecte de Déu sobre el món i la història.

b) El Misteri de Jesús en la Història de la Salvació

Per tal de fer profitosament estudi d'evangeli a partir de qualsevol text de l'Antic o del Nou Testament, ens convé tenir una visió de conjunt de la Història de Salvació. Ara bé, aquest concepte d'Història de Salvació no és sols la descripció d'un seguit d'esdeveniments i personatges, sinó que és sobretot la història del Projecte de Déu que es va realitzant a través dels vaivens d'un poble concret, fins a culminar en Jesucrist.

Des de la perspectiva d'un moviment obrer cristià com l'ACO crec que una lectura creient de la vida i de l'acció militants serà insuficient sense una comprensió del que suposa la dinàmica històrica de la Revelació de Déu al món i per al món.

Formar part d'un «poble en marxa», amb una perspectiva utòpica, amb avenços i retrocessos, amb un projecte col·lectiu, implica que o bé vivim i experimentem Jesucrist present pel seu Esperit en aquesta mateixa història, o bé les nostres reflexions evangèliques seran moralitzants o desencarnades.

c) La Història de la Salvació en la història de l'alliberament humà

Llegir la història de l'esclavitud i de l'alliberament humà com a Història de Salvació, implica posar al centre de la vida del militant i del moviment a Jesucrist salvador. Ell que, segons les cartes de Pau als Gàlates i als Romans, ofereix una sortida al cercle tancat de tot alliberament humà que (com en el cas dels jueus amb la Llei) basant-se només en els dinàmismes de l'acció humana absolutament confiada en si mateixa i inconscient de les contradiccions en què pot caure, fa impossible i il·lusori tot alliberament real. Cal afirmar amb força, amb Pau: «*Ara, en canvi, al marge de les obres de la Llei, s'ha manifestat la justícia salvadora de la qual donen testimoni els llibres de la Llei i dels Profetes*» (Rm 3,21)

Això exigeix buscar i estudiar nostre Senyor Jesucrist a l'Evangeli, a tota la Bíblia, com a Paraula eficaç de salvació que, valorant amb justesa tots els esforços i les lluites, els doni aquell últim sentit i aquella profunditat «que no és d'aquest món»: «*De fet, als qui són adults en la fe, si que els ensenjem una saviesa que no és d'aquest món ni dels qui el dominen, que han de ser destituïts, sinó la saviesa amagada en el disseny de Déu...*» (1Cor 2,6)

d) La profunditat de la història de l'alliberament humà

Per tant, per no buscar a l'Evangelí simplement unes actituds morals, o una pura confirmació d'ideologies, tàctiques o pràctiques militants, hem de desentranar-hi totes aquelles dimensions de transcendència que ens aniran familiaritzant amb aquella profunditat de la salvació de Déu revelada en Jesucrist.

Per això, cal tenir molt en compte que aquestes dimensions de transcendència no ens són comunicades, a la Bíblia, amb cap altre llenguatge que no sigui el «simbòlic».

Un llenguatge simbòlic entès precisament com:

- el que no explica un fet històric d'una manera racionalment clara i completa,
- sinó que manifesta una realitat amagada que no pot ser captada amb tota la seva riquesa i profunditat per un llenguatge racional,
- realitat que es transmet per la tradició viva d'una comunitat, d'un poble que dona continuïtat històrica i dinàmica a aquell llenguatge,
- i que pot ser llegit, comprès i viscuts en cada nova situació històrica des d'una sintonització vital amb ell,
- sintonització que és donada per l'experiència de fe personal i comunitària.

Vegeu, per exemple, com en l'escena de la «transfiguració», el Misteri de Jesús ve expressat amb símbols procedents de l'Antic Testament (muntanya, resplendor, Elies, Moisès, núvol, veu...): *«Sis dies després, Jesús va prendre amb ell Pere, Jaume i Joan, se'ls endugué a part tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells; els seus vestits es tornaren resplendents... Llavors se'ls van aparèixer Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús... Llavors es formà un núvol que els anà cobrint, i del núvol va sortir una veu: Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo...»* (Mc 9,2-8)

Només la continuïtat de la fe viscuda històricament en Església, ens permetrà penetrar, a través del llenguatge simbòlic, en la pregonesa del Misteri de la persona de Jesús.

e) Jesucrist, clau de la profunditat de la Història de la Salvació

Aquest llenguatge simbòlic és el que, amb tota la seva varietat i riquesa ens anirà donant les claus de comprensió de la persona de Jesucrist, sobretot a través dels *títols* que l'Evangelí li dona. Tant els títols més definitoris: Fill de Déu, Enviat, Fill de l'home, Paraula, Messies, Senyor... com aquella multitud d'expressions que ens van revelant infinits matisos d'Aquell que és anomenat: llum, font d'aigua viva, saviesa, justícia...

Si tenim clar tot això farem més fàcilment, en els nostres estudis d'evangelí, *el salt des d'allò que Jesús fa o diu a allò que Jesús és*: el que en diem el seu Misteri, que ens revela l'amor de Déu i el seu Projecte «benvolent» sobre la humanitat en la història.

Un estudi d'evangelí fet des de la gosadia d'entrar en aquesta profunditat del Misteri de Crist expressat a través del llenguatge, obrirà sempre nous horitzons per a l'experiència creient de cada militant i del moviment en el seu conjunt.

f) Aquest mateix Jesucrist és Paraula eficaç en els sagraments de l'Església.

Sempre que trobem Jesucrist a l'evangelí, trobem el mateix Jesús present i actuant en el món obrer, en els companys, pel seu Esperit. Però cal dir, amb no menys convicció, que hi trobem el mateix Jesucrist que és present i actua en l'Església, pel mateix Esperit. D'una manera especial l'hi trobem com a Paraula eficaç en els sagraments.

Troblem el mateix Jesucrist que reproduceix (en el nostre Baptisme del començament i en el de cada dia) el seu Misteri de mort i resurrecció, de pas de l'home i la dona vells a l'home i la dona nous.

Tota la Bíblia, Antic i Nou Testament, rep el seu sentit últim de la mort i la resurrecció de Jesús. Ho expressa molt bé la primera carta de Pere (3,20-21): «*En aquella arca que Noé va construir, uns pocs, és a dir, vuit persones, se salvaren gràcies a l'aigua (del diluvi). I l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva i que no és una neteja de la brutícia del cos, sinó un compromís amb Déu de viure amb una bona consciència, gràcies a la resurrecció de Jesucrist.*».

Tota la nostra existència militant rep sentit, força transformadora, alegria i vida d'aquest mateix Misteri de mort i resurrecció, que trobarem en mul-

titud de detalls de l'evangeli. Els diu Jesús: *No sabeu què demaneu. ¿Podreu beure la copa que jo beuré o ser batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat? Li respongueren: Sí que podem. Jesús els digué: Prou que beureu la copa que jo beuré i sereu batejats amb el baptisme amb què jo seré batejat... (Mt 10,38-39).*

Trobarem també, en el nostre estudi d'evangeli, el mateix Jesucrist que en l'Eucaristia, per una paraula eficaç, dóna en els sagraments del pa i el vi el seu Cos i la seva Sang que fan Aliança, que fan Comunió, que fan present enmig de la comunitat l'anticipació de la utopia dels pobres en una taula comuna. Donació de Jesús que trobarem també en moltes paraules i gestos de l'Evangeli: «*Jesús prengué els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, els beneí, els partí i en donava als deixebles perquè els servissin a la gent*» (Lc 9,16).

h) Del Misteri de Jesús al Jesús de l'Evangeli

Un cop vist això, podem girar al revés la frase del punt primer que deia: «Del Jesús de l'Evangeli al Misteri de Jesús». Si anem tenint una visió més completa de la persona de Jesús, del Projecte de Déu realitzat en ell, de la Història de la Salvació en la història de l'alliberament humà i de la profunditat que hi dóna el mateix Jesús; si això ho vivim autènticament en Església i en els seus sagraments, ja podem apropar-nos a l'evangeli d'una forma senzilla i planera, amb una «segona ingenuïtat», amb una mirada neta: «*Feliços els nets de cor: ells veuran Déu*» (Mt 5,8).

En definitiva, que com més coneguem i visquem el Misteri de Jesús, amb més facilitat i profunditat entendrem i viurem els textos de l'evangeli.

Ara bé, al meu entendre, això implica que un moviment cristià adult ha d'oferir elements d'aprofundiment de la fe, de formació, de teologia de la vida militant, que vagin posant totes les peces d'aquella globalitat del Misteri de Jesús.

Cal conjuminar la seriositat amb què s'aborden els grans temes de la fe cristiana amb l'estudi constant, cordial, «espiritual» de la Paraula de Déu, que és tota ella Bona Notícia, Evangeli avui per a nosaltres, per al món obrer, per a tota la humanitat.

MITJANS I ACTITUDS PER A L'ESTUDI D'EVANGELI

Ara ja sabem millor què anem a buscar a la Paraula de Déu, a l'Evangeli, millor dit: Qui anem a buscar. La persona de Jesús en la globalitat del seu Misteri i del dinamisme que, com a Enviat del Pare, com a Paraula eficaç de vida, es realitza en la Història de la Salvació en la vida i en la història, en l'Església, a l'ACO, a cada equip, en cadascú de nosaltres.

Una Història de Salvació que es duu a terme en la història de tots els alliberaments humans fins a aquella pregonesa de revelació i comunicació de vida que rebem per l'Esperit Sant, que anima per dins el Cos de Crist que és l'Església, espai i senyal de vida autèntica. Vida que alimentem continuament en l'escola de la Paraula i en la celebració dels sagraments.

Des de tota aquesta percepció som convidats a fer estudi d'evangeli personalment i comunitàriament, d'una manera continuada i metòdica. Tenint present la metodologia ja experimentada, resumiré breument el que considero fonamental per a fer estudi d'evangeli profitosament.

- *A nivell personal*: cal un treball d'anar fixant l'atenció (per això ho hem de fer per escrit) en un aspecte del Misteri del Crist d'una manera senzilla i seriosa. Fent-hi constar: el text o la sèrie de textos segons el tema elegit, la nostra reflexió a partir d'ells i algunes referències a la vida i a l'acció. L'estudi d'evangeli personal ha de desembocar en la contemplació

i la pregària. Subratllo la conveniència de demanar ajuda a alguna persona experimentada, sobretot a l'hora d'escollir els temes, i la importància de fer uns resums finals, ben senzills, ben personals.

- *A nivell comunitari*: es comparteix un text, en equip o en petita comunitat, amb una mirada contemplativa a la persona de Jesús, el seu Misteri, la seva acció transformadora en la història, la profunditat de la vida de l'Esperit en nosaltres. I desembocant en la pregària expressada en el grup.

Tant en l'estudi personal com en el comunitari, cal donar prioritat a la mirada contemplativa a Jesús, deixant sempre per al final les crides o interpel·lacions de cara a la pròpia vida. Així s'assegura que surtin d'aquella mirada contemplativa. Si no es fa així, es cau fàcilment en el moralisme, és a dir, a respondre amb precipitació a la pregunta: «Què haig de fer?», abans de dir-se: «Qui hi trobo i com el contemplo?». I el moralisme sol acabar en desànim.

Les altres actituds bàsiques a l'hora de fer estudi d'evangeli són:

- La pregària prèvia a l'Esperit Sant perquè ens faci comprendre la profunditat del Misteri que trobem expressat a l'Evangeli, fins i tot en els més petits detalls.

- L'actitud de senzillesa, d'obertura a tot el que puguem descobrir-hi de nou i a les crides a la conversió que hi copsem. Per tant, cal evitar de manipular la Paraula buscant només allò que confirma els propis criteris i opcions.

- Una preocupació d'objectivitat: convé avançar també en el coneixement més a fons de tota la Bíblia, llegint comentaris exegètics a l'abast o bé seguint algun curs bíblic. Una actitud d'objectivitat que serà afavorida si s'adquireix també, per la formació, un coneixement metòdic i més aprofundit del conjunt del missatge cristià.

PAUTA PER A L'ESTUDI D'EVANGELI

1. **BREU MOMENT DE SILENCI** per a situar-nos en el que anem a fer, per a disposar el nostre cor a acollir la Paraula de Déu com el que realment és: Paraula de Déu que ens parlarà al cor, a cadascú i cadascuna, al grup, a l'Església i al nostre món.
2. **PREGAR** que ens aporti llum, esperança, desig de canvi i conversió i força per viure-la i comunicar-la.
Sentir-nos Església, poble de Déu que des de fa molts segles ha acollit aquesta mateixa Paraula.
Sentir-nos units als creients que un dia varen escriure aquesta Paraula com a vivència fonda de fe.
3. **LECTURA DEL PASSATGE ESCOLLIT**
4. **MOMENT DE CONTEMPLACIÓ PERSONAL**
 - 4.1. **Contemplem Jesús i els altres personatges de l'escena:**

Ens interessa tot: què fan, què diuen, quines són les seves actituds, què passa al llarg del relat; què ha canviat, què canvia de la vida de les persones, en la mentalitat de l'època, què ha fet que es produís el canvi, quines conseqüències té aquest canvi per a les persones implicades, per als altres, per a la societat del temps de Jesús.

Ens interessa d'una manera especial Jesús: què ens mostra de

Déu, què ens diu de Déu a través de la seva paraula, dels seus gestos, dels seus sentiments, de la seva relació amb les persones.

4.2. Mirem la nostra vida:

Descobrim en el nostre entorn i en nosaltres mateixos situacions semblants a les que hem contemplat en aquest fragment de la Paraula de Déu.

Com les actituds, els sentiments, la manera d'actuar de Jesús, o els canvis produïts en les persones i situacions il·luminen la nostra vida, fets del nostre entorn, situacions del món...

Quina esperança aporten a la nostra vida, al món obrer, l'Església que fa camí amb els més pobres.

4.3. Sentim-nos cridats:

Què ens sentim cridats a canviar de les nostres vides (actituds, relacions, compromisos...) a la llum de la Paraula de Déu.

Quina pregària ens suscita, per mi mateix, pel grup, pels companys i companyes de treball, per l'Església, per la societat...

5. MOMENT DE COMPARTIR en grup tot el que m'ha aportat aquesta reflexió personal. [És molt important compartir primer el punt 4.1, altrament fàcilment anem directes al que hem de fer i als compromisos, i ens oblidem que en l'estudi d'evangeli el que pretenem és entrar en el cor de Jesús per a conèixer-lo, estimar-lo, seguir-lo, i comunicar-lo].

6. MOMENT D'ACCIÓ DE GRÀCIES pel que la Paraula de Déu ens ha aportat.

Conèixer Jesucrist per reconèixer-lo en la vida, en l'acció, en el treball i en la lluita, en el moviment, en la revisió de vida, en l'Església, en el cor de cadascú... aquesta és la finalitat i el sentit últim de l'estudi d'evangeli. Conèixer-lo per a estimar-lo a ell present en els companys i companyes, en els més pobres, en la comunitat i en els sagraments.

Mai no esgotarem aquest «pou sense fons» de l'Evangeli, de la Paraula de Déu, de la Bíblia... així com mai no esgotarem el coneixement i el reconeixement de Jesucrist, l'amor a ell i als germans i la comunió amb ell i amb el seu poble.